

Zadeva C-128/20

Predlog za sprejetje predhodne odločbe

Datum vložitve:

19. februar 2020

Predložitveno sodišče:

Landesgericht Klagenfurt (Avstrija)

Datum predložitvene odločbe:

19. februar 2020

Tožeča stranka:

GSMB Invest GmbH & Co. KG

Tožena stranka:

Auto Krainer Gesellschaft m.b.H.

[...] (ni prevedeno)

SKLEP

ZADEVA

Tožeča stranka

[...] (ni prevedeno)

GSMB Invest GmbH & Co. KG

[...] (ni prevedeno)

10245 Berlin

[...] (ni prevedeno)

NEMČIJA

Tožena stranka

[...] (ni prevedeno)

Auto Krainer Gesellschaft m.b.H.

[...] (ni prevedeno)

9020 Celovec ob Vrbskem jezeru

[...] (ni prevedeno)

Zaradi plačila

21.111,27 EUR [...] (ni prevedeno)

A. Sodišču Evropske unije se v predhodno odločanje predložijo ta vprašanja:

1. *Ali je treba člen 5(1) Uredbe (ES) št. 715/2007 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 20. junija 2007 o homologaciji motornih vozil glede na emisije iz lahkih potniških in gospodarskih vozil (Euro 5 in Euro 6) in o dostopu do informacij o popravilu in vzdrževanju vozil razlagati tako, da je oprema vozila – v smislu člena 1(1) Uredbe št. 715/2007 – prepovedana, če je ventil za vračanje izpušnih plinov v valj, torej sestavni del, ki lahko vpliva na emisije, načrtovan tako, da je stopnja vračanja izpušnih plinov v valj, torej delež izpušnih plinov, ki se vrne v valj, regulirana tako, da ta ventil le pri temperaturah med 15 in 33 stopinjami Celzija in le pri nadmorski višini do 1000 m zagotavlja način obratovanja z nizko emisijo onesnaževal, zunaj tega temperaturnega okna pa se v razponu 10 stopinj Celzija in na nadmorski višini nad 1000 m v razponu 250 višinskih metrov linearno zmanjša na 0, s čimer torej pride do povišanja emisij NOx nad mejne vrednosti, določene z Uredbo št. 715/2007?*
2. *Ali je treba člen 5(2) Uredbe (ES) št. 715/2007 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 20. junija 2007 o homologaciji motornih vozil glede na emisije iz lahkih potniških in gospodarskih vozil (Euro 5 in Euro 6) in o dostopu do informacij o popravilu in vzdrževanju vozil „zaradi zaščite motorja pred okvarami ali poškodbami“ razlagati tako, da strategija obdelave izpušnih plinov, ki je namenjena predvsem varovanju vgradnih delov, kot so ventil sistema za vračanje izpušnih plinov v valj, hladilnik sistema za vračanje izpušnih plinov v valj in filter za trdne delce, ne izpolnjuje pogojev za izjemo?*
3. *Ali je treba člen 5(1) Uredbe (ES) št. 715/2007 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 20. junija 2007 o homologaciji motornih vozil glede na emisije iz lahkih potniških in gospodarskih vozil (Euro 5 in Euro 6) in o dostopu do informacij o popravilu in vzdrževanju vozil razlagati tako, da strategija obdelave izpušnih plinov, ki učinkovito delovanje naprav za uravnavanje onesnaževanja zagotavlja samo v temperaturnem območju med 15 in 33 stopinj Celzija in na nadmorski višini pod 1000 metrov (tako imenovano „temperaturno okno“) in zato v Evropi, zlasti v Avstriji, večji del leta ne deluje učinkovito, ne izpolnjuje zahteve iz člena 5(1) – delovanje vozila med normalno uporabo – in pomeni prepovedano odklopno napravo?*

B. [...] (ni prevedeno) (prekinitev postopka)

O B R A Z L O Ž I T E V

I. Predmet postopka v glavni stvari:

Tožeča stranka s tožbo z dne 27. decembra 2017 zahteva odstop od pogodbe o prodaji vozila VW, Caddy Maxi Comfortline 4MOTION, 2.0 1 TDI, [...] (ni prevedeno), ki jo je 9. januarja 2011 sklenila s toženo stranko (oziroma razveljavitev te pogodbe), pri čemer v zameno ponuja plačilo uporabnine. Tožeča stranka naj bi prodajno pogodbo podpisala, misleč, da kupuje novo vozilo, ki je med drugim okolju prijazno in so ravni njegovih emisij izpušnih plinov in CO₂ in njegova poraba primerne ter ima veljavno homologacijo, njegove vrednosti izpušnih plinov pa izpolnjujejo zakonske zahteve.

Proizvajalka vozila, družba Volkswagen AG, naj bi v okviru posodobitve programske opreme določila novo temperaturno okno. Tako naj bi se v vozilih po posodobitvi programske opreme pri zunanji temperaturi, nižji od 15 stopinj, in pri zunanji temperaturi, višji od 33 stopinj, ter pri nadmorski višini 1000 metrov sistem za čiščenje izpušnih plinov izklopil. Pri tem temperaturnem oknu naj bi šlo za **prepovedano odklopno napravo**. Pogoji za izjemno dopustitev tega temperaturnega okna v smislu člena 5 uredbe naj ne bi bili izpolnjeni, saj naj zmanjšanje delovanja sistema za čiščenje izpušnih plinov pri temperaturah, nižjih od 15 stopinj, in temperaturah, višjih od 33 stopinj, ter na nadmorski višini nad 1000 metrov ne bi neposredno privedlo do okvare motorja in naj s tem ne bi bilo namenjeno zaščititi motorja.

Tožena stranka je uveljavljane zahtevke prerekala po temelju in po višini, predlagala, naj se tožba zavrne in tožeči stranki naloži plačilo stroškov, in to v bistvu obrazložila tako:

Tako imenovano „temperaturno okno“, torej zmanjševanje delovanja oziroma postopno zmanjševanje stopnje recirkulacije izpušnih plinov glede na temperaturo okolja, naj bi uporabljali vsi proizvajalci dizelskih vozil z motorji Euro 5. S tem naj bi bil Kraftfahrt-Bundesamt (zvezni urad za motorna vozila, Nemčija) kot homologacijski organ ves čas seznanjen in naj bi to ocenil kot dovoljeni ukrep v smislu Uredbe 715/2007. Poleg tega naj bi zvezni urad za motorna vozila tudi pri preverjanju posodobitve programske opreme namenil velik poudarek zlasti preverjanju trajnosti naprav za uravnavanje onesnaževanja in po temeljitem preverjanju ugotovil, da posodobitev programske opreme nima negativnih učinkov na trajnost naprav za uravnavanje onesnaževanja.

II. Pravni okvir

Tožeča stranka utemeljuje svoj zahtevek za razveljavitev prodajne pogodbe z ravnanjem v nasprotju z dobrimi običaji na podlagi člena 879(1) ABGB (avstrijski splošni civilni zakonik). Vsak kupec avtomobila naj bi lahko v delujočem pravnem sistemu, kot je evropski, pričakoval, da proizvajalec ni nedovoljeno posegal v vozilo, ki ga bo kupec kupil. Podjetje VW naj bi izključno zato, da bi doseglo čim večji dobiček, s prevaro nadzornih organov in potrošnikov v približno 8,5 milijona vozil po vsem svetu vgradilo prepovedane odklopne naprave. To naj

bi bilo v nasprotju s tem, kako poštene ljudje po naravi doživljajo pravo, zato naj bi bilo treba to šteti za ravnanje v nasprotju z dobrimi običaji v smislu člena 879(1) ABGB.

Člen 879(1) avstrijskega splošnega civilnega zakonika določa:

Pogodba, ki nasprotuje prisilnim predpisom ali moralnim načelom, je nična.

Poleg tega tožeča stranka svoj zahtevek utemeljuje z odgovornostjo za stvarne in pravne napake izpolnitve na podlagi člena 932(4) ABGB.

Člen 932(1) in (4) avstrijskega splošnega civilnega zakonika določa:

Prezemnik lahko zaradi napake zahteva izboljšanje (popravo ali dopolnitev tega, kar manjka), zamenjavo stvari, primerno znižanje plačila (znižanje cene) ali razveljavitev pogodbe (odstop) (odstavek 1).

Če izboljšanje in zamenjava nista možna ali sta povezana z nesorazmerno visokimi stroški izročitelja, ima prezemnik pravico do znižanja cene ali, če ne gre za manjšo napako, pravico do odstopa. Enako velja, če izročitelj zavrača izboljšanje ali zamenjavo ali ju ne izvede v primernem roku, če bi ta načina izpolnitve prezemniku povzročila velike nevšečnosti ali če sta zanj iz utemeljenih razlogov, ki so na strani izročitelja, nesprejemljiva (odstavek 4).

III. Potrebnost odločanja Sodišča Evropske unije

[...] (ni prevedeno) (navedbe v zvezi s tem)

IV. Vprašanja za predhodno odločanje:

Podlaga v pravu Unije

Uredba (ES) št. 715/2007 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 20. junija 2007 o homologaciji motornih vozil glede na emisije iz lahkih potniških in gospodarskih vozil (Euro 5 in Euro 6) in o dostopu do informacij o popravilu in vzdrževanju vozil (v nadaljevanju kratko: Uredba 715/2007) med drugim določa:

Uvodna izjava 12:

Še naprej bi si bilo treba prizadevati za uvedbo strožjih omejitev emisij, vključno z zmanjšanjem emisij ogljikovega dioksida, ter za zagotovitev, da se te omejitve nanašajo na dejansko obnašanje vozil v uporabi.

Člen 3, točka 10:

„odklopna naprava“ pomeni vsak del vozila, ki zaznava temperaturo, hitrost vozila, vrtilno frekvenco motorja, uporabljeno prestavo, podtlak v polnilnem zbiralniku ali kateri koli drug parameter z namenom aktiviranja, prilagajanja, zakasnitve ali prekinitve delovanja katerega koli dela sistema za uravnavanje emisij, ki zmanjšuje učinkovitost sistema za uravnavanje emisij pod pogoji, pričakovanimi pri normalnem delovanju vozila in pri normalni uporabi.

Člen 5:

1. Proizvajalec vozilo opremi tako, da so sestavni deli, ki lahko vplivajo na emisije, načrtovani, izdelani in sestavljeni tako, da med normalno uporabo omogočijo vozilu, da je skladno s to uredbo in njenimi izvedbenimi ukrepi.
2. Uporaba odklopnih naprav, ki zmanjšujejo učinkovitost sistemov za uravnavanje emisij, je prepovedana. Prepoved ne velja kadar:
 - (a) je potreba po napravi upravičena zaradi zaščite motorja pred okvarami ali poškodbami in varnega delovanja vozila;
 - (b) naprava po zagonu motorja ne deluje več;
 - (c) so pogoji v bistvu vključeni v preskusne postopke za potrditev emisij izhlapevanja in povprečnih emisij iz izpušne cevi.

Člen 3(9) Uredbe 692/2008 določa:

Preskus tipa 6, s katerim se merijo emisije pri nizkih temperaturah in je določen v Prilogi VIII, se ne uporablja za dizelska vozila.

Kljub temu pa pri vlogi za homologacijo proizvajalci homologacijskemu organu predložijo informacije, ki kažejo, da naprava za naknadno obdelavo dušikovih oksidov doseže dovolj visoko temperaturo za učinkovito delovanje v 400 sekundah po hladnem zagonu pri -7°C , kot je opisano v preskusu tipa 6.

Poleg tega proizvajalec predloži homologacijskemu organu informacije o strategiji delovanja sistema za vračanje izpušnih plinov v valj (EGR), vključno z informacijami o delovanju pri nizkih temperaturah.

Te informacije morajo vključevati tudi opis morebitnih učinkov na emisije.

Homologacijski organ ne podeli homologacije, če so predložene informacije nezadostne, da bi pokazale da naprava za naknadno obdelavo dejansko doseže dovolj visoko temperaturo za učinkovito delovanje v navedenem času.

Na zahtevo Komisije homologacijski organ predloži informacije o učinkovitosti naprav za naknadno obdelavo dušikovih oksidov in sistema za vračanje izpušnih plinov v valj (EGR) pri nizkih temperaturah.

Obrazložitev vprašanj za predhodno odločanje

[...] (ni prevedeno)

Konkreten razlog za ta predlog za sprejetje predhodne odločbe sta med drugim tudi sodbi LG Stuttgart (deželno sodišče v Stuttgartu, Nemčija) z dne 17. januarja 2019 [...] (ni prevedeno) in LG Düsseldorf (deželno sodišče v Düsseldorfu, Nemčija) z dne 31. julija 2019 [...] (ni prevedeno).

LG Stuttgart (deželno sodišče v Stuttgartu) v točkah 1 in 2 povzetka sodbe navaja:

„1. Če se delovanje sistema za vračanje izpušnih plinov v valj, ki se v motornem vozilu uporablja za zmanjšanje emisij dušikovih oksidov (Nox), pri nizkih zunanjih temperaturah zmanjša (tako imenovano „temperaturno okno“), gre za (prepovedano) odklopno napravo v smislu člena 5(2) in člena 3, točka 10, Uredbe (ES) 715/2007. Pri tem ni pomembno, v kakšni meri se zmanjša delovanje sistema za vračanje izpušnih plinov v valj, saj člen 5(2) in člen 3, točka 10, Uredbe (ES) 715/2007 ne določata razlikovanja glede na stopnjo spremembe sistema za uravnavanje emisij.

2. Tak sistem za vračanje izpušnih plinov v valj na podlagi izjeme iz člena 5(2)(a) Uredbe (ES) 715/2007, ki se nanaša na zaščito motorja, ni dovoljen, če so na voljo druge tehnične rešitve v skladu z najboljšo razpoložljivo tehnologijo, ne glede na to, ali so te rešitve ekonomsko precej dražje.

3. Iz obveznosti predložitve informacij iz člena 3, točke 9, izvedbene uredbe (Uredba (ES) št. 692/2008) je poleg tega razvidno, da je zakonodajalec zavzel stališče, da pri vozilih ni mogoče upravičiti nobenega drugega temperaturnega okna pri nizkih temperaturah.

4. V smislu člena 5(2), drugi stavek, točka (a), Uredbe (ES) 715/2007 ni upravičena potreba po taki odklopni napravi, ki z vidika motorja deluje skoraj neprekinjeno (pri zunanjih temperaturah, nižjih od 7° Celzija) in je s tem v nasprotju s cilji uredbe.“

Landesgericht Klagenfurt (deželno sodišče v Celovcu, Avstrija) se strinja s tem povzetkom. Meni, da iz člena 3, točka 10, Uredbe (ES) št. 715/2007 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 20. junija 2007 o homologaciji motornih vozil glede na emisije iz lahkih potniških in gospodarskih vozil (Euro 5 in Euro 6) in o dostopu do informacij o popravilu in vzdrževanju vozil izhaja, da je tako imenovano „temperaturno okno“ prepovedana odklopna naprava v smislu navedene uredbe. To pa zlasti zato, ker je temperatura okolja v večini držav Evropske unije, zlasti v Avstriji, Nemčiji in Švici, med letom pretežno nižja od 15 stopinj Celzija in vozila zaradi geografske lege teh držav pogosto vozijo po območjih z nadmorsko višino 1000 m in ti pogoji zato pomenijo „normalno delovanje vozila in normalno uporabo“ iz člena 3, točka 10, Uredbe (ES) št. 715/2007. Izjema iz člena 5(2), drugi stavek, točka (a), Uredbe (ES) 715/2007, ki je namenjena zaščiti motorja, zato ne more biti pravna podlaga za odklopne naprave, ki se vklopijo pri

„normalni“ uporabi motornih vozil. To velja zlasti za delovanje pri temperaturah okolja, nižjih od 15 stopinj Celzija. Člen 3, točka 9, izvedbene uredbe (Uredba (ES) št. 692/2008) določa, v kakšnem času mora motor v primeru hladnega zagona zagotoviti učinkovito delovanje. V skladu s to določbo mora naprava za naknadno obdelavo dušikovih oksidov doseči dovolj visoko temperaturo za učinkovito delovanje v 4[00] sekundah po hladnem zagonu pri -7 °C. Homologacijski organ ne sme podeliti homologacije, če niso bile predložene zadostne informacije o izpolnitvi teh zahtev za homologacijo. Na podlagi te obveznosti predložitve informacij je treba sklepati, da je zakonodajalec zavzel stališče, da razen te izjeme ni mogoče upravičiti nobenega drugega temperaturnega okna. Obstoječe temperaturno okno, ki zagotavlja učinkovito delovanje naprav za zmanjšanje emisij samo pri temperaturah od 15 do 33 stopinj Celzija in na nadmorski višini, nižji od 1000 m (tako imenovano „temperaturno okno“), in zato v Evropi, zlasti v Avstriji, večji del leta med normalno uporabo ne deluje učinkovito, ne izpolnjuje zahteve iz člena 5(1) Uredbe (ES) 715/2007 in je prepovedana odklopna naprava.

[...] (ni prevedeno)

Celovec, 19. februarja 2020

[...] (ni prevedeno) (opombe)

DELOVNI DOKUMENT